

Jak jsme vyšli z krizí posledních let? Odpověď hledá pokračování výzkumu českých domácností

21. srpna 2023, Praha | Od 20. srpna 2023 do ledna 2024 se budou vybrané domácnosti po celé České republice účastnit již šestého ročníku Českého panelového šetření domácností (CHPS), které nese podtitul *Proměny české společnosti*. Výzkum, který proběhl poprvé v roce 2015, dlouhodobě sleduje vývoj a změny životních podmínek a postojů českých domácností. Současný ročník bude kromě jiného zjišťovat, jak se na hospodaření, zdraví i názorech českých domácností podepsaly společenské a ekonomické krize posledních let – od pandemie covidu-19 přes energetickou krizi po dopady migrace v souvislosti s válkou na Ukrajině.

Kdo se do výzkumu zapojí?

V následujících měsících se výzkumníci obrátí na domácnosti, které do výzkumu přispívaly pravidelně již od roku 2015. „Právě opakovaná účast stejných domácností v průběhu let je základním kamenem výzkumu *Proměny české společnosti*. Díky tomu výzkum odhaluje, jak společenské změny a krize ovlivňují finanční situaci, bydlení nebo zdraví domácností nejen v ten daný rok, ale i v dlouhodobém vývoji,“ vysvětluje Yana Leontiyeva, vedoucí výzkumu za Sociologický ústav Akademie věd. Pro doplnění odpovědí budou osloveny také nové domácnosti tak, aby výsledky šetření byly reprezentativní za celou Českou republiku. Celkem plánují výzkumníci získat odpovědi od více než 3 000 domácností.

Čím se výzkum zabývá?

Vedle životních podmínek a ekonomické situace domácností nahlédne současný ročník výzkumu podrobněji na téma dostupnosti zdravotní péče či využívání zdravotní prevence. Zajímat se bude ale také o to, jaké stopy zanechala pandemie a navazující krize posledních let na pracovních podmínkách, životním stylu či občanských a politických postojích obyvatel České republiky.

České panelové šetření domácností připravuje Sociologický ústav Akademie věd České republiky a na jeho obsahu se podílejí také týmy z Univerzity Karlovy v Praze a Masarykovy univerzity v Brně. Od svého vzniku v roce 2015 slouží výzkum vědcům a odborníkům z řady oblastí k získávání informací o současném stavu české společnosti. Výzkum má široký tematický záběr: od hospodaření a bydlení domácností přes pracovní a rodinný život až po zdraví, postoje a hodnoty. V minulosti pomáhal zjišťovat mimo jiné bytovou situaci českých domácností, dopady nedostatečného množství spánku či změny v důvěře ve vládu během pandemie nemoci covid-19.

Jak dotazování probíhá?

Sběr dat zajišťují výzkumné společnosti STEM/MARK a MEDIAN. Domácnosti budou dotazovány vyškolenými tazateli, ale zapojit se mohou také vyplněním dotazníku na internetu. K účasti na výzkumu budou přímo vyzváni tazateli nebo obdrží písemnou pozvánku. V takto oslovených

domácnostech se mohou zúčastnit členové ve věku 15 a více let. Dotazování jednoho respondenta zabere přibližně hodinu a účast bude spojena s odměnou. „*Děkujeme všem respondentům, že nám věnují svůj čas a pomáhají tak zjišťovat, jak naše společnost zvládá sociální a ekonomické otřesy uplynulých let. Ať už do výzkumu přispíváte několik let, nebo se k němu nově připojíte, vaši spolupráce si velmi vážíme. Bez vás by výzkum nebyl možný,*“ vzkazuje respondentům za výzkumný tým Yana Leontijeva ze Sociologického ústavu AV ČR.

O projektu

Současný, šestý ročník Českého panelového šetření domácností je financován z projektu Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI). Projekt SYRI je zaměřen na nová systémová rizika, která souvisejí se zdravotními a jinými celospolečenskými ohroženími typu pandemií. Pod jednou střechou sdružuje přibližně 150 vědců z Masarykovy univerzity, Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR.

Kontakt

Více informací o výzkumu: chps.soc.cas.cz

Více informací o projektu SYRI: www.syri.cz

Kontakt pro média: Michaela Röschová, michaela.roschova@soc.cas.cz

